

ಕನಾಟಕ ಶಾಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಳಿ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು.
ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಮೋಹನಸಿದ್ಧತಾ ಪರೀಕ್ಷೆ - ಫೆಬ್ರವರಿ / ಮಾರ್ಚ್ 2023-24

ವಿಷಯ : ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ - ಕನ್ನಡ (ಮಾದರಿ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಸೂಚಿ)

ಸಮಯ : 3 ಗಂಟೆಗೆ 15 ನಿಮಿಷಗಳು

ವಿಷಯ ಸಂಕೇತ : 01 - K

ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 100

CCE-RF : ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು

ದಿನಾಂಕ : 26-02-2024

I. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಅಪೊಣ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಆಯ್ದುಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾದ
ಉತ್ತರವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ, ಕ್ರಮಾಕ್ಷರದೊಂದಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ:

6 * 1 = 6

(ಕ್ರಮಾಕ್ಷರದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಸರಿಯುತ್ತರಕ್ಕೆ 1 ಅಂಕ)

1. 'ಸೋಗಸಾಗಿ' ಪದವು ಈ ಅವ್ಯಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ;

- (ಎ) ಸಾಮಾನ್ಯಾರ್ಥಕಾವ್ಯಯ
(ಬಿ) ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ
(ಸಿ) ಶ್ರಿಯಾರ್ಥಕಾವ್ಯಯ
(ಡಿ) ಅವಧಾರಣಾರ್ಥಕಾವ್ಯಯ

ಉತ್ತರ : (ಎ) ಸಾಮಾನ್ಯಾರ್ಥಕಾವ್ಯಯ

2. ದ್ವಿತೀಯ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಕಾರಕಾರ್ಥ;

- (ಎ) ಅಧಿಕರಣ
(ಬಿ) ಕರಣಾರ್ಥ
(ಸಿ) ಕರ್ಮಾರ್ಥ
(ಡಿ) ಸಂಬಂಧ

ಉತ್ತರ : (ಸಿ) ಕರ್ಮಾರ್ಥ

3. 'ವನ್ನೊಷಧಿ' ಪದವು ಈ ಸಂಧಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ;

- (ಎ) ಗುಣ ಸಂಧಿ
(ಬಿ) ಸವಣದೀರ್ಘ ಸಂಧಿ
(ಸಿ) ಜಶ್ವಾಸ ಸಂಧಿ
(ಡಿ) ವೃದ್ಧಿ ಸಂಧಿ

ಉತ್ತರ : (ಡಿ) ವೃದ್ಧಿ ಸಂಧಿ

4. 'ನೆಯ್ಯಾವಸ್ತು' ಪದವು ಈ ಸಮಾಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ;

- (ಎ) ಅಂಶಿ ಸಮಾಸ
(ಬಿ) ಶ್ರಿಯಾ ಸಮಾಸ
(ಸಿ) ಗಮಕ ಸಮಾಸ
(ಡಿ) ತತ್ವರುಷ ಸಮಾಸ

ಉತ್ತರ : (ಸಿ) ಗಮಕ ಸಮಾಸ

5. ಸ್ವತಂತ್ರವಾಕ್ಯಗಳಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬಲ್ಲ ಅನೇಕ ಉಪವಾಕ್ಯಗಳೊಡನೆ ಒಂದು ಪೂರ್ಣಾಭಿಪ್ರಾಯದ ವಾಕ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು;

- (ಎ) ಮಿಶ್ರವಾಕ್ಯ
(ಬಿ) ಸಾಮಾನ್ಯವಾಕ್ಯ
(ಸಿ) ಸ್ವತಂತ್ರವಾಕ್ಯ
(ಡಿ) ಸಂಯೋಜಿತವಾಕ್ಯ

ಉತ್ತರ : (ಡಿ) ಸಂಯೋಜಿತವಾಕ್ಯ

6. ಒಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನೇ ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಬರೆಯುವಾಗ ಈ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುವುದು;

- (ಎ) ವಾಕ್ಯವೇಷ್ಟನ ಚಿಹ್ನೆ
(ಬಿ) ಉದ್ದರಣ ಚಿಹ್ನೆ
(ಸಿ) ಆವರಣ ಚಿಹ್ನೆ
(ಡಿ) ಭಾವಸೂಚಕ ಚಿಹ್ನೆ

ಉತ್ತರ : (ಬಿ) ಉದ್ದರಣ ಚಿಹ್ನೆ

II. ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲೆರಡು ಪದಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧದಂತೆ ಮೂರನೆಯ ಪದಕ್ಕೆ ಸರಿ ಹೊಂದುವ ಸಂಬಂಧಿ ಪದವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

4 * 1 = 4

(ಪ್ರತಿ ಸರಿಯುತ್ತರಕ್ಕೆ 1 ಅಂಕ)

7. ಕಳುವ್ಯಾರೆ : ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ : : ಸಕ್ಕಾರಿ : ಸಕ್ಕರೆ.

8. ಅರ್ಕ : ಎಕ್ಕು : : ಕುಶಾರ : ಕೊಡಲಿ.

9. ಹಾಡಲಿ : ವಿಧಾರ್ಥಕ : : ಹಾಡನು : ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ.

10. ಕೆನೆಮೊಸರು : ಜೋಡುನುಡಿ : : ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು : ದ್ವಿರುಕ್ತಿ.

(ಪ್ರತಿ ಸರಿಯುತ್ತರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಂಕ)

11. ನೆಲ್ನೋರವರ ಮೂರ್ತಿಯಿರುವ ಸ್ಥಳದ ಹೆಸರೇನು?

ನೆಲ್ನೋರವರ ಮೂರ್ತಿಯಿರುವ ಸ್ಥಳದ ಹೆಸರು ಲಂಡನ್ ನಗರದ ‘ಟ್ರಾಫಲಾರ್’ ಸ್ಮೇರ್’.

12. ಉಪದೇಶ ಯಾರ ಕಿವಿಗೆ ನಾಟುವುದಿಲ್ಲ?

ಉಪದೇಶವು ಅಹಂಕಾರ ತುಂಬಿದ ರಾಜಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರ ಕಿವಿಗೆ ನಾಟುವುದಿಲ್ಲ.

13. ಸ್ವೇಮಿತ್ತಿಕನು ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನೆಂದು ಹೇಳಿದನು?

ಸ್ವೇಮಿತ್ತಿಕನು ಸುಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯ ಬಗ್ಗೆ “ಇವನು ಯಾವಾಗ ಖುಷಿಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾನೆಯೋ ಅಂದು ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಹೊರಡುತ್ತಾನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

14. ರಾಹಿಲನು ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಭದ್ರವಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನು?

ರಾಹಿಲನು ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಜೀವಧ ಮತ್ತು ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸಾ ಸಾಮಾನುಗಳ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದನು.

15. ಕವಿ ಕುವೆಂಪುರವರು ನೋಡಿದ ಅಡಕೆಯ ತೋಟ ಎಲ್ಲಿದೆ?

ಕವಿ ಕುವೆಂಪುರವರು ನೋಡಿದ ಅಡಕೆಯ ತೋಟವು ಬನದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿದೆ.

16. ದ್ರೋಣನು ಪರಶುರಾಮರ ಬಳಿಗೆ ಏಕ ಬಂದನು?

ದ್ರೋಣನು ತನಗೆ ಬಂದ ಬಡತನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ದ್ರವ್ಯಾಧಿಯಾಗಿ ಪರಶುರಾಮರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು.

17. ಪೆರಿಯಾರ್ ರವರು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ ಸಂಘಟನೆಯ ಹೆಸರೇನು?

ಪೆರಿಯಾರ್ ರವರು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ ಸಂಘಟನೆಯ ಹೆಸರು ‘ದ್ರಾವಿಡ ಕಳಗಂ’.

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ:

10 * 2 = 20

(ಉತ್ತರದ ಅಂಶಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಎರಡು ಅಂಕಗಳು)

18. ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಅಣ್ಣನನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಂತೃಪ್ತಿಸಿದನು?

ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಸೀತೆಗಾಗಿ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅಣ್ಣನಾದ ರಾಮನನ್ನು ಕುರಿತು “ತಾಳಿಕೋ ಅಣ್ಣ ತಾಳಿಕೋ, ಸೂರ್ಯನೇ ತೇಜಗೆಡಲು ಕಾಂತಿಯನ್ನು ನೀಡುವವರು ಯಾರು? ರಾಮನೇ ಧೈಯಗೆಡಲು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಸ್ತೋಯವನ್ನು ನೀಡುವವರು ಯಾರು?” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಂತೃಪ್ತಿಸಿದನು.

19. ಶಬರಿಯು ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರನ್ನು ಉಪಚರಿಸಿದ ರೀತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ಶಬರಿಯು ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರನ್ನು ಕಂಡು ಬೆರಗಾಗಿ, ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಮೈಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ, ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದ ನಮಸ್ಕಾರಿಸಿ, ಕೈಯನ್ನು ಕಣ್ಣಿಗೊತ್ತಿಕೊಂಡಳು. “ಅಯೋ, ಏನೂ ಸಿದ್ಧತೆಯಿಲ್ಲ; ನಿನ್ನೆಯವ್ವು ಚೆನ್ನವಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಹಂಬಲಿಸಿ, ತನ್ನ ಮನದ ಬಯಕೆಯಂತೆ ಬಗೆಬಗೆಯ ಸುವಾಸನೆಯಿಳ್ಳ ಹೂಮಾಲೆಯನ್ನು ಕೊರಳಿಗೆ ಹಾಕಿ, ಅಭಾವ ಎಂದು ಹಿಗ್ಗಿಹಿಗ್ಗಿ ಸಂತಸಪಟ್ಟಳು. “ಜಗದಲ್ಲಿ ಇದರಷ್ಟು ರುಚಿಯಾದ ಹಣ್ಣೇ ಇಲ್ಲ. ನಿಮಗೆಂದೆ ತಂದನು” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ತಾನೇ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸವಿಯಾದ ಹಣ್ಣಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಉಪಚರಿಸಿದಳು.

20. ನಾಲ್ಕಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾದವು?

ನಾಲ್ಕಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಆಡಳಿತ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಯಿತು. ನಗರಪಾಲಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಲು ಆರಂಭ ಮಾಡಿದವು. ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 1. ಗ್ರಾಮ ನಿರ್ಮಲೀಕರಣ, 2. ವೈದ್ಯ ಸಹಾಯ, 3. ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಚಾರ, 4. ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ, 5. ಪ್ರಯಾಣ ಸೌಲಭ್ಯ ಮುಂತಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾದವು.

21. ಅರಸ ವೃಷಭಾಂಕನು ಯಶೋಭದ್ರೇಯ ಮನಸೆಗೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಒಂದು ದಿನ ರತ್ನದೀಪದಿಂದ ಬಂದ ವ್ಯಾಪಾರಿಯೊಬ್ಬನು ಲಕ್ಷ್ಮಣ ದೀನಾರುಗಳ ಬೆಲೆಯಿಳ್ಳ ಸರ್ವರತ್ನ ಕಂಬಳಗಳನ್ನು ತಂದು ಉಜ್ಜೇನಿ ಅರಸನಾದ ವೃಷಭಾಂಕನಿಗೆ ತೋರಿಸಿದಾಗ ಅವನು ಅದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಆಗ ಆ ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ಆ ರತ್ನಕಂಬಳಗಳನ್ನು ಯಶೋಭದ್ರೇಗೆ ತೋರಿಸಿದಾಗ ಅವಳು ಲಕ್ಷ್ಮಣ ದೀನಾರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಮೂವತ್ತೆರಡು ತುಂಡುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ, ತನ್ನ ಸೂಸೆಯಂದಿರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟಳು. ಅವಳ ಸೂಸೆಯರು ಅವುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಪಾದರಕ್ಕಿಗಳಲ್ಲಿ

ಹಾಕಿಕೊಂಡರು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಉಚ್ಛರಿಸಿ ಅರಸ ವೃಷಭಾಂಕನು ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡು, ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಯಶೋಭದ್ವೇ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು.

22. ಪಾಠ್ಯ-ಭೀಮರ ಬಗೆಗೆ ದುಯೋಧನನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು?

“ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಗೆಳೆಯನಾದ ಕರ್ಣನನ್ನು, ಪ್ರೀತಿಯ ತಮ್ಮನಾದ ದುಶ್ಯಸನನನ್ನು, ನನ್ನ ನೂರು ಜನ ತಮ್ಮಂದಿರನ್ನು ಪಾಠ್ಯ-ಭೀಮರು ಕೊಂಡುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಇರುವರೆನಕ ಹಾಗೂ ನನ್ನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ಇರುವರೆನಕ ನಾನು ಸಂಧಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಕೊಂಡು, ನನ್ನ ದುಃಖವು ತಣ್ಣಾದಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ಧರ್ಮರಾಯನೊಡನೆ ಸಂಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನು” ಎನ್ನುವುದು ಪಾಠ್ಯಭೀಮರ ಬಗೆಗೆ ದುಯೋಧನನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

23. ಪರಶುರಾಮನು ದ್ರೋಣರಿಗೆ ಮಣಿನ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅಘ್ಯಾವನ್ನು ಕೊಡಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಪರಶುರಾಮನು ತನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಬೇಡಿದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನು. ಭೂಮಂಡಲವನ್ನು ಗುರುವಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನು. ಈಗ ಅವನ ಬಳಿ ಒಂದು ಅಡಕೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಚಿನ್ನದ ಪಾತ್ರೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಪರಶುರಾಮನು ದ್ರೋಣರಿಗೆ ಮಣಿನ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅಘ್ಯಾವನ್ನು (ನೀರನ್ನು) ಕೊಟ್ಟನು.

24. ‘ಅನ್ನಾಟು ದಿಸ್ತ ಲಾಸ್ಪ್’ ಕೃತಿ ಗಾಂಥಿಜಿಯವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮ ಬೇರಿತು?

ರಸ್ಸಿನಾನ ‘ಅನ್ನಾಟು ದಿಸ್ತ ಲಾಸ್ಪ್’ ಕೃತಿ ಗಾಂಥಿಜಿಯವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸರೆಹಿಡಿಯಿತು. ಆ ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದ ಧ್ಯೇಯಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಗಾಂಥಿಜಿಯವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದ ನಿರ್ಣಯಿಸಿಕೊಂಡರು. ಈ ಕೃತಿ ಗಾಂಥಿಜಿಯವರ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿತು. ಈ ಮಸ್ತಕವನ್ನು ಗಾಂಥಿಜಿಯವರು ‘ಸಪ್ರೋಽದಯ’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಗುಜರಾತಿ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದರು. ಇದು ‘ಅನ್ನಾಟು ದಿಸ್ತ ಲಾಸ್ಪ್’ ಕೃತಿಯು ಗಾಂಥಿಜಿಯವರ ಮೇಲೆ ಬೇರಿದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ.

25. ಬಾಲಕ ಭಗತ್ಸಿಂಗ್‌ನ ತಾಯಿಯ ಕಣ್ಣಗಳಿಂದ ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿ ನೀರು ಹರಿಯಲು ಕಾರಣವೇನು?

“ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳು ಸಂಚ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷದ ಬಾಲಕ ಭಗತ್ಸಿಂಗ್ ಮಾತ್ರ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ತಂದೆತಾಯಿಯಿಗೆ, ಕುಟುಂಬದ ಇತರ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಬಹಳ ಶತಕವಾಗಿತ್ತು. ತಡವಾಗಿ ಬಾಲಕ ಭಗತ್ಸಿಂಗ್ ಮನೆಯೋಳಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಿನ್ನು. ಅವನ ತಂಗಿ ‘ವೀರಾಜಿ ಬಂದ... ವೀರಾಜಿ ಬಂದ...’ ಎಂದು ಕೂಗಿಕೊಂಡಳು. ಬಾಲಕ ಭಗತ್ಸಿಂಗ್‌ನ ತಾಯಿಯು ಅವನನ್ನು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಅಪ್ಪಿದಳು. ಆಗ ಬಾಲಕ ಭಗತ್ಸಿಂಗ್‌ನ ತಾಯಿಯ ಕಣ್ಣಗಳಿಂದ ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿ ನೀರು ಹರಿಯತೊಡಗಿತ್ತು.

26. ‘ವಸಂತ ಮುಖ ತೋರಲಿಲ್ಲ’ ಕವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಂಭ್ರಮ ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ?

ಯುತುಗಳ ರಾಜನಾದ ವಸಂತನ ಆಗಮನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಡೆಯನ ಮನೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಮಾವಿನ ಮರಗಳು ಹಸುರಾದ ಎಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಹಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಮೃತುಂಬಿ ನಿಂತಿವೆ. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿಗಳು ರೆಕ್ಕೆ ಬಿಜ್ಜಿ ಸ್ವಷ್ಟಿಂದವಾಗಿ ಹಾರಾಡುತ್ತಿವೆ. ಮಾವಿನ ಚಿಗುರನ್ನು ತಿಂದು ಕೋಗಿಲೆಗಳು ಮನದುಂಬಿ ಹಾಡುತ್ತಿವೆ. ಕಡಲು ಉಕ್ಕೆ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ವಸಂತನ ಆಗಮನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಯು ಸಂಭ್ರಮಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಹೊವುಗಳು ಅರಳಿ ಮುಗುಳು ನಗೆ ಬೀರುತ್ತಿವೆ. ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಹೊಳೆಯವ ರಂಗೋಲಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಲರವಿಯು ಧಳಧಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಹೀಗೆ ‘ವಸಂತ ಮುಖ ತೋರಲಿಲ್ಲ’ ಕವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಂಭ್ರಮ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

27. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ದೀಪದ ಬತ್ತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು?

ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ‘ತೋಡಕಲು ಕುಡಿ’ ಎನ್ನುವ ಬೂದು ಬಣ್ಣದ ಗಿಡದ ಎಳೆಚಿಗುರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಒಣಗಿದ ಕುಡಿಯನ್ನು ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿ, ನಿತ್ಯ ಆರತಿಗೆ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಾಡುಗಿಡದ ಎಳೆಚಿಗುರನ್ನು ದೀಪದ ಕುಡಿಯಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಡಿಕೆ, ತೆಂಗಿನ ತೋಟ, ಹಳ್ಳದಂಚುಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ನಾಗಸಂಪಿಗೆ ಮರದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಕುಟ್ಟಿ, ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಉಂಡೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಉರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದಲ್ಲದೆ ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಳಂಚಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಜವಾರ ಹತ್ತಿ ಗಿಡಗಳ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ದೀಪಕ್ಕೆ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ದೀಪದ ಬತ್ತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

ಸ್ಥಳ, ಕಾಲ ಕೃತಿ, ಪ್ರಶ್ನೆ ವಾಕ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು, ಭಾಷಾ ಶೈಲಿ ಒಟ್ಟು	1 ಅಂಕ 1 ಅಂಕ 1 ಅಂಕ 3 ಅಂಕಗಳು
---	-------------------------------------

28. ಏ. ಕೃ. ಗೋಕಾಕ್

‘ವಿನಾಯಕ’ ಎಂಬ ಕಾವ್ಯನಾಮದಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ ಡಾ. ವಿನಾಯಕ ಕೃಷ್ಣ ಗೋಕಾಕ್ ಅವರು ಕ್ರಿ.ಶ. 1909 ರಲ್ಲಿ ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸರಣೀಯ ಪರಂಪರೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಹಿತ್ಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಇವರು ಸಮುದ್ರದಾಚೆಯಿಂದ, ಜೀವನಪಾಠಗಳು, ಭಾರತ ಸಿಂಧು ರತ್ನ, ಸಮುದ್ರಗೀತೆಗಳು, ಪಯಣ, ಉಗಮ, ಇಜ್ಞೋಡು, ದ್ಯಾವಾಪ್ಯಧಿಯೇ, ಸಮರಸವೇ ಜೀವನ ಮೊದಲಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಯುತರಿಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ‘ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಪ್ರಶ್ನೆ’ಯನ್ನು, ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ‘ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶ್ನಿಯನ್ನು’, ‘ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶ್ನಿಗಳನ್ನು, ಕನಾಂಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ‘ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪದವಿ’ಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ‘ಗೌರವ ಡಿ. ಲಿಟ್’ ಪ್ರಶ್ನಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ.

29. ಹುವೆಂಪು

‘ಹುವೆಂಪು’ ಎಂಬ ಕಾವ್ಯನಾಮದಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಶ್ರೀ ಕುಪ್ಪಳಿ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಮಟ್ಟಪ್ಪ ಅವರು ಕ್ರಿ.ಶ. 1904 ರಲ್ಲಿ ಶಿವಮೋಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ತಾಲೂಕಿನ ಹುಪ್ಪಳಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು ಪೆಕ್ಕಿಕಾಶಿ, ಕೊಳಳಲು, ಪಾಂಚಜನ್ಯ, ಕಾನೂರು ಹೆಗ್ಗಡತಿ, ಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮದುಮಗಳು, ನೆನಪಿನ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ ಮೊದಲಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಯುತರಿಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪದ್ಮವಿಭಾಷಣ ಪ್ರಶ್ನಿಯನ್ನು, ‘ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶ್ನಿಯನ್ನು, ಕನಾಂಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ರಾಷ್ಟ್ರಕೆ ಪ್ರಶ್ನಿಯನ್ನು, ಕನಾಂಟಕ ರತ್ನ ಪ್ರಶ್ನಿಯನ್ನು, ಪಂಪ ಪ್ರಶ್ನಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ‘ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶ್ನಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ.

VI. ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಭಾಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನಾರ ಹಾಕಿ, ಗಣ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿ, ಭಂದಸ್ಸಿನ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಪ್ರಶ್ನಾರ ಹಾಕುವುದು ಗಣ ವಿಭಾಗಿಸುವುದು ಭಂದಸ್ಸಿನ ಹೆಸರು ಬರೆಯುವುದು ಒಟ್ಟು	1 ಅಂಕ 1 ಅಂಕ 1 ಅಂಕ 3 ಅಂಕಗಳು
---	-------------------------------------

30. ಕದಡಿದ ಸಲಿಲಂ ತಿಳಿವಂ

ದದ ತನ್ನಿಂ ತಾನೆ ತಿಳಿದ ದಶವದನಂಗಾ |

4	4	4			
ಉಪ ಉಪ	೦೦ —	೦೦ —	೦೦ —	ತಿಳಿವಂ	
ಕದಡಿದ	ಸಲಿಲಂ				
4	4	4	4	4	4
೦೦ —	— —	೦೦೦ ಉ	೦೦೦೦ ಉ	೦೦೦೦ ಉ	— —
ದದ ತ	ನ್ನಿಂ ತಾ	ನೆ ತಿಳಿದ	ದಶವದ		ನಂಗಾ

ಈ ಮೇಲಿನ ಪದ್ಯವು ಮಾತ್ರಾಗಣದ ‘ಕಂದ ಪದ್ಯ’ದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿದೆ.

ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೇಶರಿಸುವುದು	1 ಅಂಕ
ಲಕ್ಷಣ ಬರೆಯುವುದು	1 ಅಂಕ
ಸಮನ್ವಯ ಮಾಡುವುದು	1 ಅಂಕ
ಒಟ್ಟು	3 ಅಂಕಗಳು

31. “ಆತನು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಸ್ಥಾನ ಪಡೆದು ಉತ್ತೀರ್ಣನಾದನು. ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯೋಂದು ಲೆಕ್ಕಾವೇ?”

ಅಲಂಕಾರ	: ಅರ್ಥಾರ್ಥರನ್ನಾಂತರಾದ.
ಲಕ್ಷಣ	: ಒಂದು ವಿಶೇಷ ವಾಕ್ಯವನ್ನು (ಉಪಮೇಯ) ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಕ್ಯದಿಂದ (ಉಪಮಾನ) ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದರೆ ಅದು <u>ಅರ್ಥಾರ್ಥರನ್ನಾಂತರಾದ</u> .
ಉಪಮೇಯ (ವಿಶೇಷ ವಾಕ್ಯ)	: ಆತನು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಸ್ಥಾನ ಪಡೆದು ಉತ್ತೀರ್ಣನಾದನು.
ಉಪಮಾನ (ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಕ್ಯ)	: ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯೋಂದು ಲೆಕ್ಕಾವೇ?
ಸಮನ್ವಯ	: ಇಲ್ಲಿ ಉಪಮೇಯವಾದ “ಆತನು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಸ್ಥಾನ ಪಡೆದು ಉತ್ತೀರ್ಣನಾದನು” ಎಂಬ ವಿಶೇಷವಾಕ್ಯವನ್ನು ಉಪಮಾನವಾದ “ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯೋಂದು ಲೆಕ್ಕಾವೇ?” ಎಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಕ್ಯದಿಂದ ಸಮರ್ಥಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಾಕ್ಯವು ಅರ್ಥಾರ್ಥರನ್ನಾಂತರಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ.

VIII. ಕೆಳಗಿನ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಗಾದೆಯ ಮಹತ್ವದೊಂದಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. 1 * 3 = 3

ಗಾದೆಯ ಮಹತ್ವದ ವಿವರಣೆ	1 ಅಂಕ
ಉದಾಹರಣೆಯೋಂದಿಗೆ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆ	1 ಅಂಕ
ಭಾಷಾ ಶೈಲಿ - ಪದಬಂಧ	1 ಅಂಕ
ಒಟ್ಟು	3 ಅಂಕಗಳು

32. ದೇಶ ಸುತ್ತಿ ನೋಡು; ಕೋಶ ಓದಿ ನೋಡು.

‘ಗಾದೆಗಳು ವೇದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಗಾದೆ ವೇದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದುಪಟ್ಟು ಮಿಗಿಲಾಗಿರುವುದರಿಂದ ‘ಜೇದ ಸುಳಾದರೂ ಗಾದ ಸುಳಾಗದು’ ಎನ್ನುವ ನುಡಿ ಹುಟ್ಟಿತು. ಹಿರಿಯರ ಅನುಭವದ ನುಡಿಮುತ್ತುಗಳೇ ಗಾದೆಗಳು. ಬಿಂದುವಿನಂತಹ ಗಾದೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಂಧುವಿನಂತಹ ವಿಶಾಲಾರ್ಥವು ಅಡಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಮಹತ್ವದ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ ‘ದೇಶ ಸುತ್ತಿ ನೋಡು; ಕೋಶ ಓದಿ ನೋಡು’ ಎಂಬ ಗಾದೆಯೂ ಸಹ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಮಾನವನಿಗೆ ಲೋಕಜ್ಞಾನ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಗಾದೆಯು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ದೇಶ ಸುತ್ತುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಕೋಶ ಓದುವುದರಿಂದ ಲೋಕಜ್ಞಾನವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ದೇಶವನ್ನು ಸುತ್ತಿದಾಗ ನಮಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದ ಜನರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಷೆ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳು, ಪದ್ಧತಿಗಳು, ಆಚರಣೆಗಳು, ನಂಬಿಕೆಗಳು ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಅರಿವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶ ಸುತ್ತುವುದರಿಂದ ಅನುಭವ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅದರೆ ದೇಶ ಸುತ್ತುವುದು ಸುಲಭದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಯ, ತಾಳೆ, ಕ್ಯಾರ್ಬನ್ ಹಣ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಭಾಷೆಗಳ ಅರಿವು ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅನುಭವಿಗಳು ಬರೆದ ಕೋಶಗಳನ್ನು ಓದುವುದರಿಂದಲೂ ಸಹ ಜ್ಞಾನಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕೋಶವನ್ನು ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಓದಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕೋಶಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ನಮಗೆ ಅನೇಕ ದೇಶ ಸುತ್ತಿದಾಗ ಸಿಗುವ ಅನುಭವಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ದೇಶ ಸುತ್ತಿ ನೋಡು; ಕೋಶ ಓದಿ ನೋಡು ಎನ್ನುವ ಗಾದೆಯು ಈ ಮಾತನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ.

ಅರ್ಥವಾ

ಗಿಡವಾಗಿ ಬಗ್ಗದ್ದು; ಮರವಾಗಿ ಬಗ್ಗೀತೆ

‘ಗಾದೆಗಳು ವೇದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಗಾದೆ ವೇದಕ್ಷಿಂತ ಒಂದುಪಟ್ಟು ಮಿಗಿಲಾಗಿರುವದರಿಂದ ‘ಪೇದ ಸುಖಾದರೂ ಗಾದೆ ಸುಖಾಗದು’ ಎನ್ನುವ ನುಡಿ ಹುಟ್ಟಿತು. ಹಿರಿಯರ ಅನುಭವದ ನುಡಿಮುತ್ತುಗಳೇ ಗಾದೆಗಳು. ಬಿಂದುವಿನಂತಹ ಗಾದೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಂಧುವಿನಂತಹ ವಿಶಾಲಾರ್ಥವು ಅಡಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಮಹತ್ವದ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ ‘ಗಿಡವಾಗಿ ಬಗ್ಗದ್ದು; ಮರವಾಗಿ ಬಗ್ಗೀತೆ’ ಎಂಬ ಗಾದೆಯೂ ಸಹ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಗಾದೆ ‘ಗಿಡವಾಗಿ ಬಗ್ಗದ್ದು; ಮರವಾಗಿ ಬಗ್ಗೀತೆ’ ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ. ಈ ಗಾದೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಗುವುದು ಎಂದರೆ ದರ್ಪಕ್ಕೆ ಬಾಗಿ ನಡೆಯುವುದೆಂದಲ್ಲ. ವಿನಯದಿಂದ ತಿಳಿದವರೆದುರು ಬಾಗಿ, ಅವರಿಂದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಹೊಂದಬೇಕು ಎಂಬ ಸಂಕೇತವಿದೆ. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಮನುವಿಗೆ ಒಳತು-ಕೆಡುಕುಗಳನ್ನು ವಿಭಜಿಸುವ, ಒಳಿತನ್ನೇ ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟವಾದರೂ ಅನುಸರಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದು ಅಗತ್ಯ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಬಾಲ್ಯದಿಂದ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗಳು ತಪ್ಪು ಎಂದು ತಿದ್ದಲು ಹೊರಟರೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಸ್ವಾಭಾಮಾನವನ್ನು ಬಿಡಬಾರದು.

IX. ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂದರ್ಭ ಮತ್ತು ಸ್ವಾರಸ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ :

6 * 3 = 18

ಅಯ್ಯೆ : ಕರ್ತೃ – ಆಕರ – ಪರ್ಯಾ

ಸಂದರ್ಭ : ಯಾರು – ಯಾರಿಗೆ – ಯಾವಾಗ

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಅಂತರಾರ್ಥ – ಭಾಷೆ – ಪದಬಂಧ
ಒಟ್ಟು

1 ಅಂತ

1 ಅಂತ

1 ಅಂತ

3 ಅಂತಗಳು

33. “ಗುರೂಪದೇಶ ಎಂದರೆ ತತ್ವ ನೆರೆಯದ ಬರುವ ಮುಷ್ಟು”

ಅಯ್ಯೆ : ಪ್ರಸ್ತುತ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಾಚಕಸ್ಪತಿ ಡಾ. ಬನ್ನಂಜಿ ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯರ್ ಅವರು ಅನುವಾದಿಸಿರುವ ‘ಕಾದಂಬರಿ’ ಎನ್ನುವ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದು, ‘ಶುಕನಾಸನ ಉಪದೇಶ’ ಎನ್ನುವ ಗದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಕಾಶೀರದ ಮಹಾರಾಜ ತಾರಾಪೀಡನ ಸುಮತ್ರನಾದ ಚಂದ್ರಾಪೀಡನು ಯುವರಾಜ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಮೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಮಹಾಮಂತ್ರಿ ಶುಕನಾಸನನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಲು ಬಂದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತ್ರ ಬಂದಿದೆ. ಮಹಾಮಂತ್ರಿ ಶುಕನಾಸನು ರಾಜಮತ್ರ ಚಂದ್ರಾಪೀಡನಿಗೆ ಗುರೂಪದೇಶದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತು ಉಪದೇಶಿಸುವಾಗ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : “ಗುರೂಪದೇಶವು ಮಾನವರಿಗೆ ಪಕ್ಷತೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ” ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಮಾತನ್ನಲ್ಲಿ ಬಹು ಸ್ವಾರಸ್ಯಮೂರ್ಖವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

34. “ತಾವು ಕಡಿಮೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ”

ಅಯ್ಯೆ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ‘ಭಾಗ್ಯಶಿಲ್ಪಗಳು’ ಎಂಬ ಗದ್ಯಪಾಠದ ಭಾಗವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಸ್. ಜಯಪ್ಪಗೌಡ ಅವರು ರಚಿಸಿದ ‘ದಿವಾನ್ ಸರ್’ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಕಾರ್ಯಸಾಧನಗಳು’ ಎಂಬ ಸಂಶೋಧನಾ ಗ್ರಂಥದಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ’ ಎಂಬ ಗದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಪಂಡಿತ್ ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅವರ ಶತಮಾನೋತ್ತಪನೆ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ಪ್ರಥಾನ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅವರು ‘ಮಾತಿಗಿಂತ ಕೃತಿಲೇಸು’ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಿ ಆದಶರ್ಪಾಯರಾಗಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಮಾತಿನ ಮೂಲಕ ಸ್ವಾರಸ್ಯಮೂರ್ಖವಾಗಿ ಅಭಿವೃತ್ಪದಿಸಲಾಗಿದೆ.

35. “ಯಾರದು, ಒಳಗೆ? ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆಯಿರಿ”

ಅಯ್ಯೆ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಶಾರಾ ಅಬೂಬಕರ್ ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ ‘ಚಪ್ಪಲಿಗಳು’ ಕಥಾ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ಯುದ್ಧ’ ಎಂಬ ಗದ್ಯಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಮುದುಕಿಯ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ದೇಶದ ಸೈನಿಕರು ತಮ್ಮ ಶತ್ರು ದೇಶದ ಸೈನಿಕನು ವಿಮಾನ ಸ್ಲೋಟದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಬಿಡ್ಡ, ಮುದುಕಿಯ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದಿರಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಸಂದೇಹದಿಂದ ಹಡುಕುತ್ತ ಬಂದು, ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಬಡಿಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ದೇಶದ ಸೈನಿಕರು ಅಧಿಕಾರ ವಾಣಿಯಿಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಮುದುಕಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಶತ್ರು ದೇಶದ ವಿಮಾನ ಸ್ಕೋಟದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಬಿಡ್ಡ ಸೈನಿಕನು ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಪಡೆದಿರಬಹುದೆಂದು ಸಂದೇಹಪಟ್ಟಿ, ಹುಡುಕಲು ಬಂದಾಗ ಹೇಳುವ ಸೈನಿಕರ ಅಧಿಕಾರವಾಣಿಯು ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಬಹುಸ್ವಾರಸ್ಯಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಅಭಿವೃತ್ತಿಗೊಂಡಿದೆ.

36. “ಮಾದ್ರಿಯಲೊಂದು ಮಂತ್ರದೊಳಿಬ್ಬರುದಿಷಿದರು”

ಅರ್ಥ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ‘ಹುಮಾರವ್ಯಾಸ’ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಗದುಗಿನ ನಾರಣಪ್ಪ ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ ‘ಕಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ’ ಎಂಬ ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಉದ್ಯೋಗ ಪರ್ವದಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ಕೌರಪೀಂದ್ರನ ಕೊಂಡೆ ನೀನು’ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಕೃಷ್ಣನು ಪಾಂಡವ ಕೌರವರ ನಡುವೆ ಸಂಧಿ ಮಾಡಲು ಹೋಗಿ, ವಿಫಲನಾಗಿ ಹಿಂದಿರುಗುವಾಗ ಕರ್ಣನನ್ನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ಮೈದುನತನದ ಸರಸದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿಸುತ್ತ, ಅವನ ಜನ್ಮ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೃಷ್ಣನು ಕರ್ಣನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಕೃಷ್ಣನು ಕರ್ಣನನ್ನು ಕುರಿತು “ಕುಂತಿಯು ಪಡೆದ ಏದು ಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗ ನೀನು, ನಿನ್ನಯ ನಂತರ ಧರ್ಮರಾಯ, ಮೂರನೆಯಾತ ಕಲಿಭೀಮ, ಅಜುರನನು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಮಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದನು. ಬಳಿಕ ಏದನೆಯ ಮಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾದ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನಕುಲ ಸಹದೇವರು ಇಬ್ಬರು ಹುಟ್ಟಿದರು” ಎಂದು ಆತನ ಜನ್ಮ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಅಭಿವೃತ್ತಿಗೊಂಡಿದೆ.

37. ಸಮರದೊಳಿನಗಜ್ಞ ಪೇಟಿಮಾವುದು ಕಜ್ಞಂ”

ಅರ್ಥ :- ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಮೇಲ್ಕೆ ಹಂಪನಾಗರಾಜಯ್ಯ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ‘ರನ್ನ ಸಂಪುಟ’ದ ಮಹಾಕವಿ ರನ್ನ ಅವರ ‘ಸಾಹಸಭೀಮ ವಿಜಯಂ’ ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಪಂಚಮಾಶ್ವಸದಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ಭಲಮನ ಮೆಜಿಪೆಂ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ :- ಕುರುಕ್ಕೇಶ್ವರರ್ಥದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶರಶಯ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವ ಭೀಷ್ಣರನ್ನು ಕಾಣಲು ಬಂದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದುರೋಧನನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಭೀಷ್ಣನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ :- ದುರೋಧನನು ಮುಗುಳು ನಗೆಬೀರಿ “ಅಜ್ಞ, ನಿಮಗೆ ವಂದಿಸಿ, ಆಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ಪಡೆದು ಹೋಗುವ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ಬಂದೆನು. ಏನು ಶತ್ರುಗಳೊಡನೆ ಸಂಧಿಯ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೆಂದು ಬಂದಿರುವೇನೇ? ಯಾದ್ದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯ ಯಾವುದು ಹೇಳಿ” ಎಂದು ಕೇಳುವುದು ಅವನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ವೀರತನವನ್ನು ಅಭಿವೃತ್ತಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

38. “ಉವಿಯೋಳ ಕೌಸಲ್ಯ ಪಡೆದ ಕುವರಂ ರಾಮ”

ಅರ್ಥ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ದೇವುಡು ನರಸಿಂಹ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಬಿ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ಕವಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ ‘ಜ್ಯೋತಿಂ ಭಾರತ’ ಕಾವ್ಯದಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ವೀರಲವ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಲವನು ತನ್ನ ಆಶ್ರಮದ ತೋಟವನ್ನು ದ್ವಾಂಸ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀರಾಮನ ಯಜಾಶ್ವದ ಹಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪಟ್ಟಿಯ ಬರೆಹವನ್ನು ಓದುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ. ಯಜಾಶ್ವದ ನೆತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಪಟ್ಟ ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲಾಗಿತ್ತು.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: “ಕೌಸಲ್ಯೆಯ ಮತ್ತುನಾದ ಶ್ರೀರಾಮನೊಬ್ಬನೇ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ವೀರನು” ಎನ್ನುವ ಪಟ್ಟ ಲಿಖಿತವು ಶ್ರೀರಾಮನ ಶೈಯ ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಬಹುಸ್ವಾರಸ್ಯಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಅಭಿವೃತ್ತಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

X. ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಮೂರಣಗೊಳಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1 * 4 = 4

(ತತ್ಪಿಲ್ಲದೆ ಬರೆದ ಪ್ರತಿ ಮೂರಣ ಸಾಲಿಗೆ 1 ಅಂಕ)

39. ಕಲುಷಿತವಾದೀ ನದೀಜಲಗಳಿಗೆ

ಮುಂಗಾರಿನ ಮಳೆಯಾಗೋಣ

ಬರಡಾಗಿರುವೀ ಕಾಡುಮೇಡುಗಳ

ವಸಂತವಾಗುತ ಮುಟ್ಟೋಣ

ಮತಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪಥಗಳು ಎನ್ನುವ

ಹೊಸ ಎಚ್ಚರದೊಳು ಬದುಕೋಣ

ಭಯ ಸಂಶಯದೊಳು ಕಂದಿದ ಕಣ್ಣೋಳು

ನಾಳಿನ ಕನಸನು ಬಿತ್ತೋಣ

ಅಧವಾ

XI. ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅಥವಾಡಿಕೊಂಡು, ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಮೌಲ್ಯವನ್ನಾಧರಿಸಿ ಸಾರಾಂಶ ಬರೆಯಿರಿ. 1*4=4

ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು	1 ಅಂಕ
ಸಾರಾಂಶ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ, ಭಾಪಾ ಶೈಲಿ	3 ಅಂಕಗಳು
ಒಟ್ಟು	4 ಅಂಕಗಳು

40. ಹೆಚ್ಚಿಯಹೆಚ್ಚಿಯ ಮೇರೆಯ ಮೀರಿ

ತಿಂಗಳನೂರಿನ ನೀರನು ಹೀರಿ
ಅಡಲು ಹಾಡಲು ತಾ ಹಾರಾಡಲು
ಮಂಗಳಲೋಕದ ಅಂಗಳಕೇರಿ
ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ?

ಸಾರಾಂಶ

ಆಯ್ದು : ವರಕೆ ದ. ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ ‘ಗರಿ’ ಕವನಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ’ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಲನಶೀಲವಾದ ಕಾಲವನ್ನು ಹಾರುತ್ತಿರುವ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಾರಾಂಶ : ಕಾಲದ ಒಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಶುಕ್ರಗಂಗು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಕೇವಲ ಹಳ್ಳಿ ಆಗಬಹುದು. ಚಂದ್ರಲೋಕವು ಬರಿ ಉರು ಆಗಬಹುದು ಹಾಗೂ ಮಂಗಳ ಲೋಕವು ಭೂಮಿಗೆ ಅಂಗಳ ಆಗಬಹುದು. ಮಾನವನಿಗೆ ಈ ಆಕಾಶಕಾಯಗಳು ಅಡಲು, ಹಾಡಲು ಹಾಗೂ ಹಾರಾಡಲು ವೇದಿಕೆ ಆಗಬಹುದು.

ಮೌಲ್ಯ : ಮಾನವನು ಭೂಮಿಯಿಂದ ಇತರ ಗ್ರಹ, ಉಪಗ್ರಹಗಳಿಗೆ ಸಂಚರಿಸಬಹುದಾದ ದಾರ್ಶನಿಕ ಮುನ್ಮೋಟ ಈ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿವಾಗಿದೆ. ಕವಿಯು ಕಂಡ ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವು ಹಾಗೂ ಮಾನವನಲ್ಲಿರುವ ಅದ್ವಯವಾದ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯು ಇಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಂಡಿದೆ.

XII. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಂಟು ಅಥವಾ ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

2 * 4 = 8

ಉತ್ತರದ ಅಂಶಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ ಪಠ್ಯಾಂಶಕ್ಕೆ	3 ಅಂಕ
ಭಾಪಾ ಶೈಲಿ - ಪದಬಂಧ	1 ಅಂಕಗಳು
ಒಟ್ಟು	4 ಅಂಕಗಳು

41. ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿಯರು ಧರ್ಮಾರ್ಥಿಕರಣರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿ ಇಬ್ಬರು ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ಹೊನ್ನನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡು ಹಿಂದಿರುಗುವಾಗ ಉರ ಹೊರಿನ ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿ ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕರೆದು ‘ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಈ ಹೊನ್ನನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳೋಣ’ ಎಂದಾಗ ‘ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಈ ಹೊನ್ನನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವವರಲ್ಲ. ಮನಃ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಲೇಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೆ ಖಚಿಗೆ ಬೇಕಾದಪ್ಪನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉಳಿದ ಹೊನ್ನನ್ನು ಈ ವಟವ್ಯಾಪಕದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೊತ್ತಿಂತೋಣ’ ಎಂದು ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿ ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮರುದಿನ ಇಬ್ಬರೂ ನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸುಖಿವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ದಿನ ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿ ಹೊತ್ತಿಟ್ಟ ಹೊನ್ನನ್ನೆಲ್ಲ ತಾನೇ ಕದ್ದುಕೊಂಡು, ನಂತರ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯ ಬಳಿ ಬಂದು ಖಚಿಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೊನ್ನನ್ನು ಬೇಕಾಗಿದೆ, ತರೋಣ ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೊನ್ನನ್ನೆಲ್ಲದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ‘ನೀನೆ ಹೊನ್ನನ್ನೆಲ್ಲ ಕದ್ದಿರುವೆ’ ಎಂದು ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆಯೇ ಕಳ್ಳಿತನದ ಆರೋಪವನ್ನು ಹೊರಿಸುತ್ತಾನೆ. ‘ಕಳ್ಳಿರಿಗೆ ಸುಳ್ಳೇ ಬಲ’ ಎಂಬಂತೆ ಕುಟಿಲ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿ ಮತಿಗೆಟ್ಟು ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಹೊರಿಸಿ, ‘ನಿನ್ನ ಸ್ನೇಹ ಮಾಡಿ ಕೆಟ್ಟ ಹೋದೆ ಹಾ! ಎಂದು ಬೊಟ್ಟಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಕ್ಕೆ ದೋಹ ಮಾಡಿರುವೆ ಇದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಧರ್ಮಾರ್ಥಿಕರಣರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ನಡೆದ ವೈತ್ತಾಂತವನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿ ಧರ್ಮಾರ್ಥಿಕರಣರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ‘ಹೊನ್ನನ್ನು ಹೊತ್ತಿಡುವಾಗ ನಾನು ಮತ್ತು ಈತ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯೇ ಕದ್ದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ವಟವ್ಯಾಪಕವೇ ಸಾಕ್ಷಿ’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಗೆ ವಂಚಿಸಬೇಕು, ತನ್ನ ತಂದೆಯಿಂದ ಸುಳ್ಳಿ ಹೇಳಿಸಿ ಹೊನ್ನನ್ನೆಲ್ಲ ತಾನೇ ಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮಾರ್ವನಿಧಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಧರ್ಮಾರ್ಥಿಕರಣರ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ.

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿಯ ತಂತ್ರ ಅವನಿಗೆ ತಿರುಗುಬಾಣವಾದ ಬಗೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ. ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಗೆ ವಂಚಿಸಿ ಹೊತ್ತಿಟ್ಟ ಹೊನ್ನನ್ನೇಲ್ಲ ತಾನೇ ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ಧರ್ಮಾರ್ಥಿಕರಣರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದ ಇಬ್ಬರೂ ನಡೆದ ಘಟನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೊನ್ನನ್ನೇಲ್ಲ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯೇ ಕದ್ದುಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ವಟವ್ಯಕ್ತವೇ ಸಾಕ್ಷಿ ಎಂದು ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಧರ್ಮಾರ್ಥಿಕರಣರಿಗೆ ವಿಸ್ತೃಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಗೆ ಈ ಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮನುಷ್ಯರ ಸುಕೃತ ದುಷ್ಪಭಾಗ ದೇವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುತ್ತವೆಯೆಂದು ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿ ಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿತ್ತಾನೆ. ಮರುದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಕೇಳಲು ಸಮಯ ನಿಗದಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮನೆಗೆ ಬಂದ ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿ ತನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನು ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ರಾತ್ರಿಯೇ ಮರದ ಮೊಟರೆಯೊಳಗೆ ಕೂರಿಸಿ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಮರುದಿನ ಸಾಕ್ಷಿ ಕೇಳಲು ಧರ್ಮಾರ್ಥಿಕರಣರು ಮರದ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಅಷ್ಟವಿಧಾರ್ಕನೆ ಮಾಡಿ ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಮರವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮರದ ಮೊಟರೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದ್ದ ಪ್ರೇಮಮತಿ ಮತಿಗೆಟ್ಟು ಅಧರ್ಮದಿಂದ ‘ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯೇ ಹೊನ್ನನ್ನೇಲ್ಲ ಕದ್ದಿರುವನು’ ಎಂದನು. ನೇರೆದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ದೇವರೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಸತ್ಯವನ್ನು ನುಡಿಯಬೇಕಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಮೋಸೆವಿದೆ ಎಂದು ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿ ಮರವನ್ನು ಬಲವಂದು ಬಂದು ನೋಡಿದಾಗ ಮರದಲ್ಲಿನ ದೊಡ್ಡ ಮೊಟರೆ, ಅದರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಸಂಚಾರವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಾನೆ. ‘ಉಪಾಯ ಬಲ್ಲವನಿಗೆ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲ’ ಎಂಬಂತೆ ಧರ್ಮಾರ್ಥಿಕರಣರನ್ನು ಕುರಿತು ‘ಹಸಿಯದ ಬೇಹಾರಿಯೇ ಇಲ್ಲ’. ನಾನು ಹೊನ್ನನ್ನು ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಬಂದಾಗ ಸೂರ್ಯೋದಯವಾಯಿತು. ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಇದೇ ಮರದ ಮೊಟರೆಯೊಳಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇ. ಮರುದಿನ ಬಂದು ನೋಡಿದಾಗ ಹೊನ್ನನ್ನು ಸರ್ವವೋಂದು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಮೊಟರೆಯೊಳಗೆ ಹೊಗೆ ಹಾಕಿ, ಹಾವನ್ನು ಓಡಿಸಿ, ಕದ್ದಿರುವ ಹೊನ್ನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಡುತ್ತೇನೆ’ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಮುಲ್ಲು, ಸೌಂಡಿಗಳನ್ನು ಮೊಟರೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿಯ ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಇಟ್ಟಂತೆ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಿದನು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದ್ದ ಪ್ರೇಮಮತಿ ಉಸಿರುಗಟ್ಟಿ ಉರುಳಿ ಉರುಳಿ ಪ್ರಾಣಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿಯ ತಂದೆಯನ್ನು ಕಂಡ ಧರ್ಮಾರ್ಥಿಕರಣರು ಇಂತಹ ದುಷ್ಪಪುತ್ರನಿಂದ ನಿನಗೆ ಈ ದುರ್ಮರಣ ಬಂದಿತು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿಯ ತಂತ್ರ ಆತನಿಗೆ ತಿರುಗುಬಾಣವಾಯಿತು.

42. ಹಲಗಲಿ ದಂಗೆಗೆ ಕಾರಣವೇನು? ಕುಂಪಣಿ ಸರ್ಕಾರ ದಂಗೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿದ ಬಗೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ಕ್ರಿ.ಶ. 1857ರ ಪ್ರಥಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದ ನಂತರ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ “ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಭಾರತೀಯರು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವಂತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು” ಎಂಬ ಆದೇಶವನ್ನು ನೀಡಿತು. ಈ ಆದೇಶವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಹಲಗಲಿಯ ಮಾಜೇರಿ ಹನುಮ, ಬ್ಯಾಡರ ಬಾಲ, ಭೀಮ, ಜಡಗರಾಮ ಮೊದಲಾದ ವೀರರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪದೆ ಇದ್ದಂತೆ, ಹಲಗಲಿಯ ಬೇಡರು ದಂಗೆ ಏಳಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಹಲಗಲಿಯ ಬೇಡರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದ ನಿಶ್ಚಯಿಕರಣದ ಆದೇಶವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ, ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪದೆ ದಂಗೆ ಎದ್ದರು. ಈ ದಂಗೆಯನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಲು ಬಂದ ಕಾರಕೊನನ ಕಪಾಳಕ್ಕೆ ಹೊಡೆದು, ಸಿಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದುರುಳಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಬಹುಕೋಪಗೊಂಡು ಹಲಗಲಿಯ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಅಶ್ವದಳ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಆದೇಶ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅಶ್ವದಳ ಸೈನಿಕರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಹಲಗಲಿಗೆ ಬಂದು, ದಾಳಿ ಮಾಡತೊಡಗಿದಾಗ ಉರಿನ ಒಳಗಿದ್ದ ಬೇಡರು ಅಶ್ವದಳ ಸೈನಿಕರ ಮೇಲೆ ಮುಂಗಾರಿನ ಸಿಡಿಲು ಸಿಡಿಯುವಂತೆ ಗುಂಡಿನ ಮಳಗರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಗಾಬರಿಗೊಂಡ ಅಶ್ವದಳ ಸೈನಿಕರು ಹಿಂದೆ ಸರಿದು, ದಂಡನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ಮೇಲಿಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ದಂಗೆ ಎದ್ದ ಹಲಗಲಿಯ ಬೇಡರನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರ ದಂಡಿನ ಸಿಪಾಯಿಗಳು ಕರುಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಗುಂಡು ಹೊಡೆದು ಸಾಯಿಸಿದರು. ಆಗ ಹಲಗಲಿಯ ವೀರರೆಲ್ಲರೂ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಿಪಾಯಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿ ವೀರಮರಣವನ್ನು ಅಷ್ಟಿದರು. ಸಿಪಾಯಿಗಳು ಹಲಗಲಿಯನ್ನು ಲಾಟಿ ಮಾಡಿ, ಉರಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದ್ದರಿಂದ ಹಲಗಲಿ ಗುರುತು ಸಿಕ್ಕಿದಂತೆ ಸುಟ್ಟಿ ಹೋಯಿತು.

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

ಹಲಗಲಿಯ ಮೇಲೆ ದಂಡು ಹೇಗೆ ದಾಳಿ ಮಾಡಿತು? ದಾಳಿಯ ಪರಿಣಾಮಗಳೇನು?

ಹಲಗಲಿಯ ಬೇಡರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದ ನಿಶ್ಚಯಿಕರಣದ ಆದೇಶವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ, ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪದೆ ದಂಗೆ ಎದ್ದರು. ಈ ದಂಗೆಯನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಲು ಬಂದ ಕಾರಕೊನನ ಕಪಾಳಕ್ಕೆ

ಹೊಡೆದು, ಸಿಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದುರುಳಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಬಹುಕೋಪಗೊಂಡು ಹಲಗಲಿಯ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಅಶ್ವದಳ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಆದೇಶ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅಶ್ವದಳ ಸೈನಿಕರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಹಲಗಲಿಗೆ ಬಂದು, ದಾಳಿ ಮಾಡತೊಡಗಿದಾಗ ಉರಿನ ಒಳಗಿದ್ದ ಬೇಡರು ಅಶ್ವದಳ ಸೈನಿಕರು ಮೇಲೆ ಮುಂಗಾರಿನ ಸಿಡಿಲು ಸಿಡಿಯವಂತೆ ಗುಂಡಿನ ಮಳಗರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಗಾಬರಿಗೊಂಡ ಅಶ್ವದಳ ಸೈನಿಕರು ಹಿಂದೆ ಸರಿದು, ದಂಡನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ದಂಗೆ ಎದ್ದ ಹಲಗಲಿಯ ಬೇಡರನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷರ ದಂಡಿನ ಸಿಪಾಯಿಗಳು ಕರುಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಗುಂಡು ಹೊಡೆದು ಸಾಯಿಸಿದರು. ಆಗ ಹಲಗಲಿಯ ವೀರರೆಲ್ಲರೂ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಿಪಾಯಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿ ವೀರಮರಣವನ್ನು ಅಪ್ಪಿದರು. ಸಿಪಾಯಿಗಳು ಹಲಗಲಿಯನ್ನು ಲಾಟಿ ಮಾಡಿ, ಉರಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದ್ದರಿಂದ ಹಲಗಲಿ ಗುರುತು ಸಿಕ್ಕಿದಂತೆ ಸುಟ್ಟು ಹೋಯಿತು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನಿಕರು ಹೊಡಲಿ, ಹೋರೆ, ಕುಡ, ಕಬ್ಬಿಣ, ಮೊಸರು, ಬೆಣ್ಣೆ, ಹಾಲು, ಉಪ್ಪು, ಎಣ್ಣೆ, ಹರಿಶಿನ, ಜೀರಿಗೆ, ಅಕ್ಕಿ, ಸಕ್ಕರೆ, ಬೆಲ್ಲ, ಗಂಗಳ, ಚರಿಗೆ, ಮಂಗಳಸೂತ್ರ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಲಾಟಿ ಮಾಡಿ, ಉರಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಇಟ್ಟು, ಒಂದಿ ಮಾಡಿದರು. ಹಲಗಲಿಯ ಗುರುತಿಸಲಾಗದಷ್ಟು ಸಂಪೂರ್ಣನಾಶವಾಯಿತು.

XIII. ಕೆಳಗಿನ ಗಢಳಭಾಗವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಓದಿಕೊಂಡು, ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ. $1 * 4 = 4(2+2)$
(ಅಂತರಾಳಾಧರಿಸಿ ಪ್ರತಿ ಸರಿಯುತ್ತರಕ್ಕೆ 2 ಅಂಕಗಳು)

43. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು:

ಅ) ಇಂದು ಕೃಷಿಕರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾವುವು?

ಇಂದು ಕೃಷಿಕರು ಒಂದಿಂದೆ ನಿಸರ್ಗದ ಜೊತೆ ಸೇಣಸಬೇಕು. ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಉತ್ತಮ ಬೀಜ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿ ಬರದಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕ್ರಿಮಿಕೇಟಗಳ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಬೆಳಗೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ರೋಗಗಳು ತಗುಲಿ ಬೇಸಾವೇ ಬೇಡ ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದಿಂದ ತಾನು ಬೆಳೆದ ಬೆಳಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಗದೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿರುದ್ಧವೂ ಕೃಷಿಕ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಬ) ಸರ್ವಜ್ಞ ‘ಕೋಟಿ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಟಿ ವಿದ್ಯೆಯೇ ಮೇಲು’ ಎನ್ನಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಅಸಿ, ಮಸಿಗಿಂತ ಮಹತ್ವದ್ದು ಕೃಷಿ. ಕೃಷಿಕ ನಾಡಿನ ಬೆನ್ನೆಲುಬು. ‘ಒಕ್ಕಲಿಗ ಒಕ್ಕದಿರೆ; ಜಗವೆಲ್ಲ ಬಿಕ್ಕಪುದು’ ಎನ್ನುವ ಮಾತಿದೆ. ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಬರೀ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬೆಳೆವಣಿಕೆಯಿಂದ ಬದುಕಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಯಾವ ಕಾರ್ಬನೇಯಿಂದಲೂ ಓರೊಮೊಟೊ, ಅಕ್ಕಿ, ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆವರು ಸುರಿಸಿ, ದುಡಿದು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆದರೆ ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಆಹಾರ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ವಜ್ಞನು ‘ಕೋಟಿ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಟಿ ವಿದ್ಯೆಯೇ ಮೇಲು’ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

XIV. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ : $1 * 5 = 5$

44. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹಂಪಾಮರದ ನಿವಾಸಿ ‘ಮಾರ್ಗ’ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು, ಮೈಸೂರಿನ ‘ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಮೃಗಾಲಯ’ದ ಭೇಟಿಗೆ ಸಮಯಾವಾಕಾಶವನ್ನು ಕೋರಿ ಮೃಗಾಲಯದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಿಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಇಂದ, ಗೆ, ಸಂಚೋಧನೆ, ವಿಷಯ ಪತ್ರದ ಒಡಲು – ವಿಷಯ ನಿರೂಪಣ ಮುಕ್ತಾಯ, ಇಂತಿ, ಸ್ಥಳ, ದಿನಾಂಕ ಭಾಷಾ ಶೈಲಿ, ಪದಬಂಧ, ವಿನ್ಯಾಸ ಒಟ್ಟು	1 ಅಂಕ 2 ಅಂಕಗಳು 1 ಅಂಕ 1 ಅಂಕ 5 ಅಂಕಗಳು
---	---

ಇಂದ

ಮೂರ್ಣ

10 ನೆಯ ತರಗತಿ
ಪ್ರೈಡಶಾಲೆ
ಹಂಪಾಪುರ

ದಿನಾಂಕ : 26-02-2024

ಸ್ಥಳ : ಹಂಪಾಪುರ

ಇವರಿಗೆ

ಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು
ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಮೃಗಾಲಯ
ಮೃಸೂರು

ಮಾನ್ಯರೇ

ವಿಷಯ : ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಮೃಗಾಲಯದ ಭೇಟಿಗೆ ಸಮಯಾವಕಾಶವನ್ನು ಹೋರಿ ಮನವಿ.

ನಮ್ಮ ಹಂಪಾಪುರದ ಪ್ರೈಡಶಾಲೆಯಿಂದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಮೃಸೂರಿಗೆ ಬರಲು ಬಯಸಿರುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಮೃಸೂರಿಗೆ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಬಂದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಮೃಗಾಲಯವನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಲು ಬಯಸಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗೆ ಮೃಗಾಲಯವು ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತೆರೆದಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಯಾವ ದಿನ ರಜೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ನಮಗೆ ಕೃಷ್ಣರಾಜೇಂದ್ರ ಮೃಗಾಲಯದ ಭೇಟಿಗೆ ಸಮಯಾವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿ, ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಹೊಟ್ಟರೆ; ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಭೇಟಿ ನೀಡಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯ ಪತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಮೃಗಾಲಯದ ಭೇಟಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸಮಯಾವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸವಿನಯದಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಈ ನನ್ನ ಹೋರಿಕೆಯು ಬಹುಬೇಗ ಈಡೇರುವುದೆಂದು ನಂಬಿರುತ್ತೇನೆ.

ವಂದನೆಗಳೊಡನೆ

ತಮ್ಮ ನಂಬುಗೆಯ
ಸಹಿ/-
(ಮೂರ್ಣ)

ಹೊರವಿಳಾಸ

ಇಂದ	ಇವರಿಗೆ
ಮೂರ್ಣ 10 ನೆಯ ತರಗತಿ ಪ್ರೈಡಶಾಲೆ ಹಂಪಾಪುರ	ಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು ಶ್ರೀಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಮೃಗಾಲಯ ಮೃಸೂರು

ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

ನಿಮ್ಮನ್ನ ರಾಯಚೂರಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೈಡಶಾಲೆಯ ‘ರಜನಿ’ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು, ‘ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬಳಾರಿಯ ನಿವಾಸಿಯಾದ ‘ರತ್ನಮ್ಮ’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ತಾಯಿಯವರಿಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಇಂದ ವಿಳಾಸ, ದಿನಾಂಕ, ಸಂಚೋಧನೆ, ಕ್ಷೇಮ ವಿಚಾರ ಪತ್ರದ ಒಡಲು – ವಿಷಯ ನಿರೂಪಣ ಮುಕ್ತಾಯ, ಇಂತಿ ಸಂಚೋಧನೆ, ಸಹಿ, ಹೊರ ವಿಳಾಸ ಭಾಷಾ ಶೈಲಿ, ಪದಬಂಧ, ವಿನ್ಯಾಸ ಒಟ್ಟು	1 ಅಂತ 2 ಅಂತಗಳು 1 ಅಂತ 1 ಅಂತ 5 ಅಂತಗಳು
--	---

ದಿನಾಂಕ : 26-02-2024

ರಜನಿ

10 ನೆಯ ತರಗತಿ

ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ

ರಾಯಚೂರು

ಮಾತೃಶ್ರೀ ಅವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಗನು ಮಾಡುವ ಶಿರಸಾಘಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು. ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಕ್ಷೇಮವಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಕ್ಷೇಮವಾಗಿರುವಿರೆಂದು ನಂಬಿರುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಈ ಬಾರಿಯ ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾತ್ಮಮ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಅತ್ಯಾನ್ವತ್ತೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಗ್ಡಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿರುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ 5 ಗಂಟೆಗೆ ಎದ್ದು, ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಗುರುಗಳು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯಂತೆ ಆಯಾಯ ದಿನದ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಅಂದಂದೇ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರತಿ ಭಾನುವಾರದಂದು ಕಳಿದ ವರ್ಷದ ಪ್ರಶ್ನಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು, ಅವುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಶರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳು ಪಾಠ ಮಾಡುವಾಗ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಪಾಠವನ್ನು ಅಧ್ಯ್ಯಾಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬಿಡುವಿನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಗಳೆಯರೂಡನೆ ಪಾಠದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಲಾಷೆಯಂತೆ ನಾನು ಅತ್ಯಾನ್ವತ್ತೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಗ್ಡಿಯಾಗುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದಾದ ಶಿಕ್ಷುಗಳಿಗೆ ಕ್ಷಮೆ ಇರಲಿ. ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಈ ಪತ್ರ ಕಂಡಕೂಡಲೇ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಗ
ಸಹಿ/-
(ರಜನಿ)

ಹೋರ ವಿಳಾಸ

ಇಂದ	ಇವರಿಗೆ
ರಜನಿ 10 ನೆಯ ಶರಗತಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ರಾಯಚೂರು	ಶ್ರೀಮತಿ ರತ್ನಮ್ಮೆ ಬಳಾಂಗಿ ಬಳಾಂಗಿ ಜಿಲ್ಲೆ

*****

XV. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹದಿನ್ಯೇದು ವಾಕ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ. $1*5=5$

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ / ಪೀಠಿಕೆ / ವಿಷಯ ಪ್ರವೇಶ ಒಡಲು / ಸಮಧಾನ ವಿವರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿಷಯ ನಿರೂಪಣೆ ಉಪಸಂಹಾರ / ಮುಕ್ತಾಯ / ವಿಷಯ ಸಮಾಪ್ತಿ ಭಾಷಾ ಶೈಲಿ, ಪದಬಂಧ ಒಟ್ಟು	1 ಅಂಕ 2 ಅಂಕಗಳು 1 ಅಂಕ 1 ಅಂಕ 5 ಅಂಕಗಳು
---	---

45. ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯ ಮಹತ್ವ

ಪೀಠಿಕೆ :— ಇಂದು ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಪಾರಂಪರಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ ಹಾಗೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇದರ ಫಲಸ್ವರೂಪವಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದೇ ಸಾವಯವ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿ.

ವಿಷಯ ನಿರೂಪಣೆ :- ಬೇಳೆಯ ಆವರ್ತನೆ, ಹಸಿರು ಗೊಬ್ಬರ, ಮಿಶ್ರಗೊಬ್ಬರ, ಜ್ಯೇವಿಕವಾಗಿ ಕೀಟಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಾಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿತಗೊಂಡಿರುವುದೇ ಸಾವಯವ ಬೇಸಾಯ. ಹಲವು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗಿ ನಿರ್ಮಯಗಳಿಗೊಳಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಶ್ರಯ ಸಂಘಟನೆಯು ಸಾವಯವ ಸಮಷ್ಟಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ 1972 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಾವಯವ ಚಳುವಳಿ 1930 – 1940 ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರೈತ್ಯವನ್ನು ಕೃತಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಲಂಬಿಸುವುದನ್ನು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಸರ್ ಆಲ್ಫ್ರೆಡ್ ಹೊವಾಡ್ ಅವರನ್ನು ಸಾವಯವ ಬೇಸಾಯದ ಪಿತಾಮಹನೆಂದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿಶ್ವದ ಒಟ್ಟು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದಾಗ ಸಾವಯವ ಉತ್ಪನ್ನ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನಿಸುತ್ತದೆಯಾದರೂ ಅದು ಅನೇಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸಾವಯವ ವ್ಯವಸಾಯವು ಅರ್ಥಮಾಣವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನದ ಸಮರ್ಥನೀಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಡ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮಹತ್ವದ್ದು ಪ್ರಮಾಣ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಹಲವು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗಿ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕಾನೂನುಬಧ್ಯವಾಗಿ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕನಾಡಿಕದಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಹೋತ್ತಾಹಿಸಲೆಂದು ‘ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಮಿಷನ್’ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ :- ಸಾವಯವ ವ್ಯವಸಾಯವು ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಜ್ಞಾನಯುಕ್ತ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟುಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ನೀಡುವ ಬೇಸಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಸರ ಸ್ವೇಚ್ಛಿತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ರೈತರು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

ಅರ್ಥವಾ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೇಕ್

ಪೀಠಿಕೆ : ಭಾರತವು ಒಂದು ಜಾತ್ಯೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರ. ನಮ್ಮ ದೇಶವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ರೂಪಿತವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಧರ್ಮಗಳು, ಭಾಷೆಗಳು, ವೇಷಭೂಷಣಗಳು, ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಗಳು, ಆಚರಣೆಗಳು, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ‘ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆ’ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪರಂಪರೆಯಾಗಿದೆ.

ವಿಷಯ ನಿರೂಪಣೆ : ಈ ರೀತಿಯ ಬಹುಮುಖಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನುಳ್ಳ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು ಸವಾಲಿನ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪರಮತ ಸಹಿತ್ಯತೆಯನ್ನು ವೇದಕಾಲದಿಂದಲೂ ಬೋಧಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಸಹಬಾಳ್ಳಿ ಮಾಡುವುದು ಇಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ‘ವಸುಧ್ಯವ ಕುಟುಂಬಕಂ’. ‘ಸರ್ವೇಜನಾಃ ಸುಖಿನೋ ಭವಂತು’ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನತೆ ಮಾತುಗಳು ಆಗಾಗ್ ಕೇಳಿಬಂದು, ದೇಶದ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೆದಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ದುರ್ದ್ರವಧ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಧರ್ಮ ಧರ್ಮಗಳ ನಡುವೆ ಭೇದಭಾವನೆಯನ್ನು ತೋರುವುದು. ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮೇಲುಕೆಳು ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು, ಭಾಷೆಯಿಂದ ಜನರನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸುವುದು. ಮೊದಲಾದ ದುಷ್ಪತ್ರೀಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಅಸಹಿತ್ಯತೆ ಮನೋಭಾವ ಜನರಲ್ಲಿ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಇವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಕಂಕಣಬಧ್ರಾಗಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳ ಆಚರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಜನರನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರ, ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಜ, ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಮೂಡಿಸಬೇಕು. ‘ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳ ಸಾರವು ಒಂದೇ’ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತರೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಸಹಿತ್ಯತೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ‘ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಭಾರತಮಾತೆಯ ಮಕ್ಕಳು’ ಎಂಬ ಭಾವ ಮೂಡಿದಾಗ ಜಾತಿ, ಮತ, ಭಾಷೆಗಳ ಭೇದಭಾವಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶಪ್ರೇಮವನ್ನು ಮನಮನದಲ್ಲೂ ಮೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೇಕ್ಕತೆಗೆ ಭಂಗ ತರುವಂತಹ ದುಷ್ಪತ್ರೀಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಕಾನೂನುರೀತ್ಯ ಕ್ರಮಕ್ಕೆಗೊಂಡು, ಉಗ್ರವಾದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೇಕ್ಕವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವತ್ತ ನಮ್ಮ ನಡೆಯಿರಬೇಕು.

ಉಪಸಂಹಾರ : ಶಾಲಾಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೇಕ್ಕವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಯಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಭಾಲಕರಲ್ಲಿ, ಯುವಕರಲ್ಲಿ ದೇಶಾಭಿಮಾನ ಮೂಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ವೈಭವದಿಂದ ನಡೆಸಬೇಕು. ‘ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಭಾರತಿಂದು; ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಬಂದೇ’ ಎಂಬ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ದೇಶಪ್ರೇಮವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೇಕ್ಕವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.